

menhængen mellem vækst og fordeling. Heri behandles dels en meget abstrakt model, som skal vise afskrivningernes betydning for indkomstfordelingen under vækst, men desuden berøres spørgsmålet om virkningerne af ændringer i produktions fordeling på sektorer og i priserne.

Femte og sidste del drejer sig om *indkomstpolitik*. Denne del er mindre spændende, end man skulle forvente set på baggrund af emnets placering i debatten. De to centrale kapitler behandler indkomstpolitik i Frankrig og England, men det førstnævnte, skrevet af H. Brochier, indeholder hovedsagelig en gennemgang af de institutionelle rammer for den franske indkomstpolitik. Det samme gælder sådan set for R. C. Tress's indlæg om forholdene i U.K., men her er dog en interessant gennemgang af arbejdet i *National Income Commission* i årene 1962-64 med analyser af lønoverenskomster ud fra indkomstpolitiske synsvinkler.

Man kan vanskeligt forestille sig en læser, som ikke ville finde mindst ét af kapitlerne af relevans. På den anden side eksisterer der næppe mange, som vil føle trang til at arbejde sig gennem hele værket.

*Ellen Andersen**

* Lektor ved Københavns Universitet.

CHARLES P. KINDLEBERGER: *American Business Abroad*. Yale University Press, New Haven and London 1969. 225 sider. Pris: paper, sh. 17/6.

Amerikanske universiteter benytter sig i langt højere grad end europæiske af professorudveksling. Man kan ofte få en fornemmelse af, at de »store navne« stadig er på rejse mellem de mange universiteter – udvekslende synspunkter med kolleger, forelæsende over deres specialer. I tiden 1966-68 forelæste den også herhjemme kendte professor ved M.I.T. Charles P. Kindleberger på University of Canterbury, New Zealand, og ved forskellige amerikanske læreanstalter. Forelæsninger og meningsudvekslinger med kolleger og studenter i denne

periode danner grundlaget for disse »Six Lectures on Direct Investments«, der har fået den mere sælgelige hovedtitel: *American Business Abroad*.

Af bogens seks lectures er første og sidste helliget teori – henholdsvis teorien om direkte investeringer og teorien om den internationale virksomhed. De fire mellemliggende »kapitler« drejer sig dels om det amerikanske investorsyn på direkte etableringer, dels om værtslandenes holdning overfor og interesse i udenlandske, direkte investeringer. For systematikkens skyld er værtslandene opdelt i tre grupper: 1) Europa-Japan, 2) engelsktalende, industrialiserede lande og 3) udviklingslande.

Bogen kan kun delvis opfattes som et amerikansk ekspertsvær på J. J. Servan-Schreibers konklusioner i *Den Amerikanske Udfordring*. Bag Servan-Schreibers analyse ligger der værdipræmisser – politiske ønsker. Disse undgår Kindleberger mest muligt: »..... the cobbler must stick to his last. This book is by an economist, and is heavily weighted on the economics of the question.«

Servan-Schreibers bog omtales og citeres mindst muligt af Kindleberger. Uden at nævne sin modpart ved navn er for eksempel lecture 3 om U.S.A.s direkte investeringer i Vesteuropa og Japan ét langt forsøg på at gendrive Servan-Schreibers påstande. Europæerne frygter ikke amerikanske monopoldannelser – de frygter konkurrence (»..... much European business is rendered unhappy by the thought of more, or more vigorous and energetic, competition.«) U.S.A. opkøber ikke europæiske virksomheder mod europæiske centralbankers ønske, fordi sidstnævnte har mulighed for at opfylde europæernes høje likviditetspræference gennem pengepolitikken. (»If the investment arises from differences in liquidity preference in the United States and France, there are two ways to regard it. The direct investment would be eliminated if the French authorities provided the liquidity the system needs. If they refuse to provide it themselves, and at the same time retain connections with the international capital

menhængen mellem vækst og fordeling. Heri behandles dels en meget abstrakt model, som skal vise afskrivningernes betydning for indkomstfordelingen under vækst, men desuden berøres spørgsmålet om virkningerne af ændringer i produktions fordeling på sektorer og i priserne.

Femte og sidste del drejer sig om *indkomstpolitik*. Denne del er mindre spændende, end man skulle forvente set på baggrund af emnets placering i debatten. De to centrale kapitler behandler indkomstpolitik i Frankrig og England, men det førstnævnte, skrevet af H. Brochier, indeholder hovedsagelig en gennemgang af de institutionelle rammer for den franske indkomstpolitik. Det samme gælder sådan set for R. C. Tress's indlæg om forholdene i U.K., men her er dog en interessant gennemgang af arbejdet i *National Income Commission* i årene 1962-64 med analyser af lønoverenskomster ud fra indkomstpolitiske synsvinkler.

Man kan vanskeligt forestille sig en læser, som ikke ville finde mindst ét af kapitlerne af relevans. På den anden side eksisterer der næppe mange, som vil føle trang til at arbejde sig gennem hele værket.

*Ellen Andersen**

* Lektor ved Københavns Universitet.

CHARLES P. KINDLEBERGER: *American Business Abroad*. Yale University Press, New Haven and London 1969. 225 sider. Pris: paper, sh. 17/6.

Amerikanske universiteter benytter sig i langt højere grad end europæiske af professorudveksling. Man kan ofte få en fornemmelse af, at de »store navne« stadig er på rejse mellem de mange universiteter – udvekslende synspunkter med kolleger, forelæsende over deres specialer. I tiden 1966-68 forelæste den også herhjemme kendte professor ved M.I.T. Charles P. Kindleberger på University of Canterbury, New Zealand, og ved forskellige amerikanske læreanstalter. Forelæsninger og meningsudvekslinger med kolleger og studenter i denne

periode danner grundlaget for disse »Six Lectures on Direct Investments«, der har fået den mere sælgelige hovedtitel: *American Business Abroad*.

Af bogens seks lectures er første og sidste helliget teori – henholdsvis teorien om direkte investeringer og teorien om den internationale virksomhed. De fire mellemliggende »kapitler« drejer sig dels om det amerikanske investorsyn på direkte etableringer, dels om værtslandenes holdning overfor og interesse i udenlandske, direkte investeringer. For systematikkens skyld er værtslandene opdelt i tre grupper: 1) Europa-Japan, 2) engelsktalende, industrialiserede lande og 3) udviklingslande.

Bogen kan kun delvis opfattes som et amerikansk ekspertsvær på J. J. Servan-Schreibers konklusioner i *Den Amerikanske Udfordring*. Bag Servan-Schreibers analyse ligger der værdipræmisser – politiske ønsker. Disse undgår Kindleberger mest muligt: »..... the cobbler must stick to his last. This book is by an economist, and is heavily weighted on the economics of the question.«

Servan-Schreibers bog omtales og citeres mindst muligt af Kindleberger. Uden at nævne sin modpart ved navn er for eksempel lecture 3 om U.S.A.s direkte investeringer i Vesteuropa og Japan ét langt forsøg på at gendrive Servan-Schreibers påstande. Europæerne frygter ikke amerikanske monopoldannelser – de frygter konkurrence (»..... much European business is rendered unhappy by the thought of more, or more vigorous and energetic, competition.«) U.S.A. opkøber ikke europæiske virksomheder mod europæiske centralbankers ønske, fordi sidstnævnte har mulighed for at opfylde europæernes høje likviditetspræference gennem pengepolitikken. (»If the investment arises from differences in liquidity preference in the United States and France, there are two ways to regard it. The direct investment would be eliminated if the French authorities provided the liquidity the system needs. If they refuse to provide it themselves, and at the same time retain connections with the international capital

market, they can hardly complain that it is provided from abroad.^{c)}

På en lysende klar måde udredrer Kindleberger de forhold, der efter hans opfattelse har skabt uro på valuta- og kapitalmarkeder verden over. Helt fair over for den europæiske bekymring over de amerikanske, direkte investeringer er han dog ikke altid. I de rent teoretiske analyser af begreberne »direkte investeringer« og »internationale selskabere« afdækkes væsentlige aspekter. Bogen kan ses som en uddybning og videreudvikling af kapitel 21 i fjerde udgave af Kindlebergers kendte, udenrigsøkonomiske standardværk *International Economics* (Richard D. Irwin, Homewood, Ill., 1968).

For at undgå enhver tvivl skal sluttelig anføres, at bogen anskuer direkte investeringer udfra en nationaløkonomisk snarere end en virksomhedsøkonomisk synsvinkel.

H. Thustrup Hansen*

* Amanuensis ved Handelshøjskolen i København.

GÖSTA A. ERIKSSON, ALF-ERIK LERVIKS and CAJ-GUNNAR LINDSTRÖM (eds.): *Essays in Memory of BØRGE BARFOD*. Åbo 1969. 89 si-

der. (Meddelanden från Företagsekonomiska Institutionen vid Handelshögskolan vid Åbo Akademi, 23).

Nærværende mindeskrift om professor Børge Barfod indeholder foruden en fortegnelse på syv sider over Børge Barfods skrifter følgende bidrag: Gösta A. Eriksson: »Models in Human Geography; Walter Goldberg: »On the Question of Systems Education at a Business School«; Leif Johansen: »On the Relationships between Some Systems of Demand Functions«; Erik Johnsen: »A Remark on Some Analytical Problems in a Normative Marketing Systems Model«; Gösta Mickwitz: »Product Quantity as a Means of Competition«; Arne Rasmussen: »How Sensitive are the Optimal Points of Micro-economics?«; David M. Robinson: »Some Comments on the Nature of the Scholarly Assumption as a Basis for Model Construction«; Tryggwe Saxén: »Note on the Barfod Epsilon Process«; Herman O. Wold: »E. P. Mackeprang's fråga om val av regression. Ett Nyckelproblem i ekonometriens utveckling«.

Børge Barfod var fra 1965 til sin død fornørlig professor i företagsekonomi ved Åbo Akademi.

MODTAGEN LITTERATUR

- JAY, ANTONY: *Management og Machiavelli*. Steen Hasselbalchs forlag, København 1969. 258 p.
 KIRSCHEN, ETIENNE-SADI with HENRY SIMON BLOCH and WILLIAM BRUCE BASSETT: *Financial Integration in Western Europe*. Columbia University Press, New York & London 1969. 144 p. \$ 6,50.
 RHENMAN, ERIC og BENGT STYMNE: *Virksomhedsledelse i en foranderlig verden*. Steen Hasselbalchs forlag, København 1969. 196 p.
 THONSTAD, TORE: *Education and Manpower. Theoretical Models and Empirical Applications*.

- Oliver & Boyd, London 1969. 162 p. 63/-.
Ekonomiska Utredningar 1968. Utg. av Finlands Banks institut för ekonomisk forskning. Helsingfors 1969. 137 p.
Familiecenter Undersøgelsen. Udg. af Socialforskningsinstitutet. Teknisk forlag, København 1969. 323 p. (Socialforskningsinstitutets publikationer, 35).
Förenklad Obligationshantering. Utg. av finansdepartementet, Stockholm 1969. 121 p. (SOU 1969:13).